

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20

V upravnistvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1-70

Za pošlj. na dom 20 h na mesec.

Pesamezne štev. 10 h.

Inserati:

Enostop. pettivrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več kot trikrat 8 "

V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja vsak dan, izven tistih nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Za neodvisnost Poljske.

Krakov, 7. jan.

„Peterburške Vjedomosti“ priobčujeta članek slavnega slavista in profesorja peterburške univerze A. L. Sobolevskega, kjer piše pod naslovom „Kaj storiti s carstvom poljskim“, naj Rusija da Poljski popolno neodvisnost.

V sledečem podajemo v glavnih točkah njegove mnenje, ki je prav značilno za Ruso. On pravi:

Ljudje, ki se zanimajo za Slavianstvo in njegove razmerje do Rusije, so si že dolgo belili glave s tem vprašanjem. Sovražstvo inteligentnih Poljakov do vsakega „Moskala“, v kraljestvu poljskem, posebno pa v Galiciji, je vsakemu že znana stvar. — Čas tega sovražstva ne ozdravi, in danes ni nič manjše ko l. 1864. In priznati je treba, da upanja na boljšo bodočnost ni, ako ostane položaj tak, kakoršen je. Rusi ne delajo razločka med Poljaki in seboj, varujejo se izreči vsako besedico, ki bi žalila Poljake ali njihovo katoličanstvo. Poljaki pa se vrtniži z lepe penzije z Ruskega v svoje kraljestvo kmalu ne baje poznavati Ruse in rabiti ruski jezik, dobre besede ne govore o Rusih in sploh o ničem ruskem ne. Vsakemu pa je jasno, da je že skrajni čas, da se to enkrat spozna. Ni dvoma, da se Rusi osvojevavci, da imajo pravico vladati nad poljskim kraljestvom, ni dvoma, da Poljaki brez ruskega dovoljenja ruske vojske nesmoje odstraniti iz svojih mest, ampak morajo čakati, da Rusi odondot odidejo prostovoljno. Čemu pa je Rusom pravzaprav poljsko kraljestvo? Vladanje poljskega kraljestva prinaša Rusiji le škodo.

Ruska vojska, po številu 250 000 mož, ki napolnjuje poljska mesta in mesteca, konsumuje vse, kar devaža na trg poljski seljak in posestnik. Vsak krompirček se kupi od njih za ruskega vojaka in vsak šop sena za kenje ruske konjenice. Tudi za mestno prebivalstvo, posebno za židovske krčmarje in trgovce je ruska vojska jako lep vir dohodkov. Ako vzamemo še, da vsak ruski vojak dobiva od doma, od svojcev na leto po 10 rubljev, vidimo, da vsakoletni odtok denarja iz Rusije na Poljsko znaša več ko pettretji milijon rubljev. Te vsote Rusija nikakor ne dobi nazaj s tem, kar dobivajo od doma maloštevilni poljski vojaki, ki služijo v sredini Rusije, ali v Sibiriji, ali na Kavkazu.

Tudi poljska industrija in trgovina nadkriljuje po ruskih trgih rusko. Ruska sreda vsled tega obubežava, poljska krajina pa bogati. Slednje se posebno lahko reče o poljskih židih. Skoro bi se lahko reklo, da Rusija na svoje stroške podpira le židovski „Bund“. Za vse rusko zlato, ki se pošilja Poljakom in židem, ruska sreda ne dobiva ničesar; danj, ki ga plačuje v državno blagajno, se deloma izdaja v prespeh poljskega kraljestva.

Jasno je, da poljsko kraljestvo Rusiji ni v hasek. A k tej škodi preti še nevarnost: Rusi stoji danes nasproti veliki Nemčiji; ruski vojaki morajo biti vedno pripravljene, da se danes ali jutri vržejo na nemške svoje tovariše v ohranitev Rusiji neprijazne Poljske. Kakor znano, ima Nemčija jezo posebno na poljske zemlje v Rusiji, a nikakor pa ne na ruske. Če bi Rusi ne vladali nad poljskim kraljestvom, bi mogli živeti z Nemci v popolnem prijateljstvu in ne bilo bi treba vsako uro čakati napada in treba bi bilo mnoge manj vojske.

Izhod je le eden. „Ako ljubimo,“ pravi profesor Sobolevski, „svoj ruski narod in želimo dobro ruski državi, moramo izpolniti želje Poljakov po svobodi, ki se kažejo javno. A ne dati jim samouprave z njihovim lastnim državnim zborom, z vojsko, kontrolo nad rusko trgovino, ampak podati jim popolno neodvisnost. Potem šele bomo lahko predali novi poljski državi naše trdnjave v kraljestvu poljskem, državne železnice in poslopja, a potem prenesli carinske

hišice na Belo Rusijo, na novo rusko-poljsko mejo.“

Oj tega bi imela korist predvsem ruska industrija. Potrebno se je Rusom razdružiti s Poljaki in jim reči: „Z Bogom!“ Naj pridejo ruski uradniki s Poljskega na Rusko, a Poljaki uradniki naj se vrnejo v domovino. In tam — kar bo, to bo.

Ako se Poljakom posreči urediti si samostojno državo, ne bodo Rusi imeli odkritosrčnejših prijateljev in zvestejših sedev. Glad ni šala, in nemški bajonet, to je vrag. Ako se jim načrt ne posreči in jih pogoltno Nemčija, ko odide iz Varšave zadnji ruski vojak, imamo vendar le dobiček. Poljak nam bo prijatelj, kot nemški podanik, vsekdar pripravljen vreči v zrak mostove pod nemškimi vojaškimi vlaki; in bolj je jim imeti za prijatelje, ko za sovražnike pod ruske oblasti in na ruski zmlji, ko ni gotovosti, ali se jih je treba bolj varovati pe noči ali po dnevi.

Tako ruski profesor Sobolevski v „Peterburških Vjedomostih“.

Tudi „Slowe“ Wittovo glasilo piše, naj Rusija odtegne vojsko iz polj. kraljestva, da zavaruje meje proti Kitajski. Poljakom naj se da neodvisnost. „Nočete postati sinovi svobodne Rusije“, se glasi v članku, „zato pojdite in skrbite sami zase. Mi Rusi pa bomo v Ruski Poljski razdrli različne trdnjave in vzeli iz dežele svoje vojaštvo.“

Ti glasovi v uglednem ruskem časopisu so velepomembni. Sicer bi bilo skrajno naivno takoj sedaj pričakovati tem besedam primernih dejanj, a simptomatični pa so vsekakor ti pejavi, ki kažeje, da se tudi v tem oziru reformira ruska javnost.

Stranke in volivna reforma.

Rusini so priredili pretečene dni po Galiciji več shodov za splošno in enako volivno pravico. Na shodu v Daszevem je govoril tudi poljski kmet, ki je izjavil, da se bodo poljski in rusinski kmetje skupaj borili za svoje pravice. Na shodu v Ravi Ruski se burne klicali proti postopanju „poljskega kola“. Mnoge govornikov je grozilo s splošno stavko poljedelskih delavcev, ako bodo Rusini prikrajšani pri volivni reformi. Na shodu v Markivich se pozdravljali splošno in enako volivno pravico, zahtevali ločitev vzhodne Galicije od zahodne ter ustanovitve rusinske univerze v Lvovu.

Okrajni svet v Drohobyczu je sklenil v svoji seji, zahtevati, naj dobi Galicija za slučaj volivne reforme lastno avtonomijo.

Katoliško-narodni državni poslanec moravski, dr. Koudela, član „Slovenske zveze“, je v svojem braskem volivnem okraju govoril svojim kmečkim volivcem najprvo o položaju na Moravskem, potem pa o volivni reformi za državni zbor. Dejal je: „Ako se bo volivna reforma ozirala na naše narodne in gospodarske interese, bomo glasevali za njo, ako pa ne, jo vržemo za vsako ceno.“

Volivna izprememba.

Vsenemci trdijo, da si hoče vlada po volivni izpremembi zagotoviti trajno večino in sicer slovansko. Pravijo, da bodo nemški poslanci nasprotovali tej volivni reformi in poizkušali, da jo preprečijo. V Hornu je govoril posl. Gessmann o volivni izpremembi. Rekel je, da za vlado niso ugodne razmere, ko hoče izvesti volivno izpremembo. Načeloma so sicer vse stranke za volivno izpremembo, a velike težave bodo nastale, ko se bodo posvetovali o podrobnostih. A z dobro voljo in prizanesljivostjo je mogoč končni uspeh. Na Dunaju je kakih 12 vplivnih poljskih politikov, ki se posvetujejo o volivni izpremembi. Posvetovanj se udeležujeta tudi gališki namestnik graf Potocki in gališki deželni maršal grof Stanislaw Badeni. Stališča v zadevi volivne izpremembe poljski klub še ni označil, izjavili se bodo šele 17. t. m. Judovski poslanci poljskega kluba zahtevajo razdelitev galiških volivnih okrajev

v mestne in kmečke, ker se boje, da drugače ne postane noben jud državni poslanec. „Zeit“ poroča, da se Poljaki tako vznevoljeni, da nameravajo celo pretrgati nadaljnja pogajanja z vlado. Ker noče vlada odjenjati Poljakom, so baje izjavili, da bodo glasevali proti predlogi o volivni izpremembi. „Nar. listy“ poročajo, da je določeno končno število poslancev na 442.

Češko narodno-gospodarsko delo.

Nemci imajo velik strah radi češkega gibanja „Svoji k svojim“, ki zlasti na Moravskem zelo napreduje. Take „Tagesbote“ z veliko potrtostjo poroča, da nameravajo bruski Čehi ustanoviti dve delniški družbi z glavnico 600 000 kron in 80 000 K. Le-to poročilo nemškega lista je resnično: Dne 27. novembra vršilo se je v Brnu posvetovanje članov „Obchodnicke jednot., brnčanske“ o tem, kakšna trgovska in obrtniška podjetja bi se imela v sedanjih dobi najprej na Moravskem ustanoviti, da bi češki trgovci ne bili odvisni od trgovine in obrtnije Nemcev. Sklenilo se je ustanoviti najprej v Brnu veliko trgovino z železom. Ustanovila jo bode delniška družba. Ustanovna glavnica bode znašala najmanj 600 tisoč kron. Poleg tega se bode v Brnu ustanovila tovarna za izdelovanje papirnatih zavitkov za blage. Ustanovna glavnica bode znašala 80 000 kron. Oba podjetja se bode ustanovila v kratkem.

Parlamentarni položaj.

Prihodnja seja državnega zbora bo dne 23. t. mes. Vlada hoče namreč dati moravskemu deželnemu zboru dovolj časa, da reši proračun. Dnevni red za prvo sejo državnega zbora še sicer ni določen, a bo najbrže obsegal zakon o starostnem zavarovanju zasebnih uslužbencev in zakon glede avskultantov. Zadnji čas se tudi razpravljali o spojitvi svobodnih Vsenemcev z nemške ljudske stranke, a se ostala pogajanja brezuspešna.

Slovanski jug.

Vse zemlje, v katerih žive Hrvatje, Srbi, Bulgari in Slovenci obsegajo 420 000 kvadratnih kilometrov. To je ravno toliko, kakor Japonska, malo manjše kakor Francoska.

Zmešnjave na Ogrskem.

Franjo Košut je v svojem službenem listu apeliral na kralja, naj pozove vlado k redu in zabrani nasilna sredstva. Z vladne strani se na to odgovarja, da ne vlada, ampak renitentni municipiji, člani koalicijske in koalicijske časopisje ovira mirno rešitev krize. V tem odgovoru se pomislje Košut, naj se pritrudi pri svojih mislih, ako želi miru.

Graf Appenyi je govoril 7. t. m. jako ostro v Nagy Baryi. Rekel je, če kralj dvomi, da zbornica ne zastopa javnega mnenja, naj povprašajo volivce. A če pravijo, da je sedanjih volivni zakon slab, ker voli le malo državljanov, zakaj jim je bil pa dober 30 let, ko jim je zagotovil večino. Pripravljem sem, da pritrđim tudi najširši volivni preesnovi, a le, če zgotovi kralj, da bi bila velitev odločilna. A ne pustimo, da bi nam nastavili zanjko in toliko časa poizkušali z volivci eksperimente, da debe vladi ljubo večino. Končal je, da toliko časa ne bo miru, dokler se ne zagotovi nagodba, ki ne bo omajala ogrske nagodbe. Sklenjeni mir mora biti za narod dostojen.

Košut je rekel edposlanstvu mesta Maros Vasarhely, da mora biti ustavni boj strogo zakonit. Za trajen mir sta potrebni zmernost in previdnost. Pozival je narodnosti na Ogrskem, da zaupajo njegovi stranki, češ, da ni bila nikdar nasprotna kulturnim težnjam naredev.

Peštanska strelca je naložila svojim občanom 10 odstotne naklade, da odškoduje uradnike, ki jih je odstavila vlada.

Policija je izpustila v Debrecinu zaprta poslanca Pozsgaya in Hedervarja. Včeraj so zaprli vrtnarja Dorkana, ki je udaril višjega župana Kovacsja po glavi.

Ministra Kristeffyja brezobzirno zasleduje občina Make, ker ni plačal vseh davkov. Zarubili so mu vse pehištvo.

Glavno skupščino peštanske županije je veliki župan včeraj moral zaključiti vsled silnega vrišča opozicije. Nič ni pomagalo, da je 140 redarjev stalo okolu poslopja.

Nekateri listi poročajo, da se je razper vsled dogedkov v Debrecinu še poostiril in da je vlada sklenila z nasilnimi sredstvi postopati proti opozicionalnemu časopisju, drugi listi pa sodijo, da so Lukacseva pogajanja že tako uspela, da ima že sestavljeno novo ministrsko listo, kateri bi bil Andrassy načelnik, Košut pa minister trgovine. Košut to dementira.

Obrtna reforma.

Dunaj Oisek referentov obrtnega odsaka je dopolnil svoje dele ter je v mnogih točkah dosegel sporazumljenje z vlado. Nekaj točk bo rešil skupni odbor, ki se sestane takoj po zasedanju moravskega dež. zbora.

Nova gosposka zbornica.

Dunaj. Poslanec Derschatta predlaga naj se tudi gosposka zbornica voli na podlagi interesnega zastopstva.

Položaj na Češkem.

Domebranske ministrstvo je sklenilo, da s 1. aprilom pomnoži število orožnikov na Češkem.

Ob novem letu so ustanovili 42 novih orožniških postaj in nastavili 100 orožnikov. Novih orožniških postaj bo 1. aprila 80 in orožnikov 200.

V Pragi so imele ženske najboljših stanov dne 7. t. mes. shed, na katerem so zahtevale splošne in enako volivno pravico za ženske.

Francosko.

Pri volitvah v senat je bilo izvoljenih 70 republikancev, 32 opozicionalcev, 12 zmernih republikancev, 15 pristašev monarhije in 5 nacionalistov. Vlada je priborila tri nove senatorje, tudi socialisti imajo dva senatorja.

Volitve novega predsednika francoske ljudovlade, ki bodo 16. februarja, povzročajo spore. Največ upanja imata predsednik senata Fallieres in predsednik zbornice Doumer. Fallieres je pretleko nedeljo v Agenu ostro napadal Doumerja, češ, da hoče postati diktator in bi pomenjala Doumerjeva izvolitev vojsko. Proti Doumerju kandidirajo za predsednika francoske ljudovlade tudi poslanca Sarriena.

„Matin“ poroča, da so sklenili škofje opustiti vsak aktivni in pasivni odpor proti zakonu o ločitvi cerkve in države. Škofje so baje tudi sklenili, da skličejo posvetovanje vseh francoskih škofov v Parizu.

Pariz, 8. jan. Včeraj se se mirno vršile volitve v senat. Izvoljeni so skoro vsi prejšnji senatorji.

V zadevi srbsko-bolgarske carinske zveze

poročajo z Dunaja, da bodo te dni ministrska posvetovanja, v katerih bodo sklepali, ako nadaljujejo s pogajanjimi s trgovinski pogodbi med Avstrijo in Srbijo in v nasprotnem slučaju s kakimi gospodarskimi represalijami nastopi Avstrija proti Srbiji.

Za ruske ubežnike.

Avstrijsko-rusko podporno društvo je sklenilo, da ne bo pošiljalo več svojih običajnih podpor na Rusko, ampak jih razdelilo med ruske ubežnike, katerih se je našla na Dunaju velika množina. Vsak odraščan bo dobival po eno krono na dan, otroci pa po 50 v.

Revolucija v San Domingu.

Washington. Državni urad je dobil vest, da je predsednik Morales izjavil, da hoče odstopiti, ako se mu jamči neoviran odhod. Predsedniku nasprotna stranka je mnenja, da se tej želji lahko ugodi.

Hoensbroech proti Dasbachu.

Sedaj je konec pravde za onih 4000 K, ki jih je razpisal Dasbach kot nagrade onemu, ki dokaže, da uči le en jezuit v svojih delih geste: Namen posvečuje sredstva. Hoensbroech je hotel zaslužiti onih 4000 K, a dokaz se mu je ponesrečil. To je izreklo sodišče prvih dveh inštan.

Proti tem razsodbam se je Hoensbroech pritožil na civilni senat najvišjega sodišča. A pritožbe je sedaj malo pred obravnavo umaknil, češ, da je sedaj prišel do prepričanja, da je bila ta pravna pot brezuspešna.

Izpremembe na Kitajskem.

Iz Washingtona poročajo, da so pripravili Američani v bližini Manile stanovanja za dve brigadi. Omogočiti hočeje generalom orožne vaje.

Ameriški vojni oddelek priznava, da so poslali na Filipine še dva pelka vsled položaja na Kitajskem.

Sicer ni zdat nič nevarnega na Kitajskem, a opažajo izpremembe, ki morda povzročijo, da bodo morali Američani braniti svoje koristi na Kitajskem.

Novo japonsko ministrstvo.

Japonski cesar je potrdil novo japonsko ministrstvo.

Ministrski predsednik je marki Sayony, minister za zunanje stvari Kato, mornariški minister podadmiral Saito, vojni minister general Teranchi, finančni minister Sakabuj, naučni minister je pa dosedanji dunajski japonski poslanik Makino. Japonska politika ostane neizpremenjena.

Japonski cesar Mutsuhito je naglašal v svoji novoletni napitnici na tuje vladarje, da so dobre razmere med Japonsko in tujimi državami. Na ta način je hotel pomiriti nezemstvo, ki je vznemirjena vsled poročil, da pripravljajo Japonci in Kitajci preganjanje tujcev.

Angleško.

Angleški kralj je podpisal v kronskem svetu razglas, ki razpušča angleško zbornico. Liberalna in konservativna stranka se pripravljata na hud volivni boj.

Veliko presenečenje je vzbudilo odprto pismo lorda Roberta, ki trdi, da angleška armada ni pripravljena za vojsko. Roberts zahteva, da bi morali v orožju enakomerno izuriti vse, ki so sposobni za vojno službo.

Severoameriška eskadra v evropskih vodah.

Pariz. „Agence Havas“ poroča iz Washingtona: Tretja divizija eskadre, obstoječe iz oklopne križarice „Brooklyn“ in treh drugih oklopnih križaric odpluje pod poveljstvom kontreadmirala Sigsbee v vode Sredozemskega morja. Divizija ostane od 7. do 12. v Gibraltarju in 17. do 19. v Tangerju, obično potem Alžir, Ville de France, Livorno, Napolj, Pirej in Beirut ter dospe dne 12. marca v Egipt.

„Slovanska zveza“ v Peterburgu.

Mladi slavisti v Peterburgu so ustanovili društvo pod naslovom „Slovanska zveza“, katerega člani morejo biti vsi Slovani brez razločka vere. Društvo je osnovano na zelo široki podlagi ter bode izpolnjevalo razne realne zahteve Slovanov.

Nemiri in upor v Rusiji.

Witte je govoril o položaju z zastopnikom Ruske brz. posredovalnice. Pred vsem je naglašal, da naslednje nemški cesar Viljem politiko miru. Mareško-konferenca bo končana, ne da bi prišlo do spora med Nemčijo in Francosko. Witte je nadalje rekel, da povzročajo govorice o vojni nevarnosti berzni spekulacije ne samo z ozirom na Nemčijo, marveč tudi osobito proti Rusiji. Ako bi bile vse res, kar piše inozemsko česopisje zadnja leta o ruskih razmerah, Rusija ne obstoji že dolgo časa. A Rusija bo ostala in iz sedanje krize nastopi novo prerajanje. Pristavil je še, da je zunanjim državam popolnoma dobro znano pravo stanje v Rusiji.

„Novo Vreme“ poroča iz Mitave, da je bilo ubitih jako mnogo leških voditeljev. Vstaški odbori so odpravili vse privilege, le lastninsko pravico so pustili. Zapolnili so pa posestva in uvedli dohodninski davek in civilni zakon. Imajo tudi lastno pošto in telefonično zvezo po vsej deželi.

V Samari je ustrelil neki topničar divizijskega načelnika generala Sergjeva. Napadca so zaprli.

V Moskvi je dalo zapreti državno pravdnništvo policijskega mojstra Jermelova, ki je ustrelil zasebnega docenta Vorebjeva. Listi pišejo, da so nameravali prekuhuhi imenovati Jermelova za člana začasne prekuhuhijske vlade.

Na raznih železniških progah je zopet redna promet.

O vstaji se samo še poroča: Kaker javljajo iz Peterburga, razsajajo kmetje v E-tlandiji še mnogo huje nego v Livoniji in Kurlandiji. Reval je napolnjen beguncev, ki se nahajajo v veliki bedi. Le v vztečnem delu Estlandije ni vstaja tako razširjena, vendar prihajajo tudi od tamkaj vznemirjačo vesti. Prebivalci Narve so se iz strahu pred vstaškimi kmeti in tevarniškimi delavci oborožili in zabarikadirali v svojih hišah.

„Novo Vreme“ potrjuje vest o izgrelih vojakov, ki so se vračali z bojišča v Mandžuriji. Del sibirske železnice se nahaja baje v rokah puntarskih vojakov.

O v Rusijo vtihotapljenem orožju se poroča, da so uporniki vtihotapili v Rusijo 50.000 brzostelnih pušk.

Z avstrijske-ruske meje smo danes dobili poročilo:

V Nabrezju ob Visli je peizkušal neki neznan mož dospeti po prepovedanih potih preko meje na Rusko. Kazaska patrolja pa je ustrelila njegovega spremljevalca, njemu se je posrečilo ubežati, ko je vršel med moštvo in konje tri male bombe. Vse moštvo okoli stojih stražnic je šlo zasledovat neznanca. Medtem pa so po nezastriženih potih neevirano prešli mejo trije vozovi, ki so vozili mnogo orožja za ruske prekucube.

Dnevne novice.

Seliškar, Piro, Legvart. Praktika kaže za liberalce na kmetih samo slabo vreme. Samo trije svetniki jim obetajo nekaj boljših dni, to so sv. Seliškar, Piro in Legvart. O teh trijih si upa liberalstvo v naši deželi na noge. — Uloge imajo lepo razdeljene: Seliškar laže, brez česar seveda pri liberalcih ne more nobena narodnapredna reč na dan. Piro se peča z mlekom, z „Notranjcem“, s surovim maslom, s članki v „Sloven. Narodu“, s prodajanjem žlindre, in krošnjari za ravnateljske pomočnostjo, ki jo, če je treba nekoliko porediči s servilnim pomanjkanjem značaja. Legvart pa za Kranjsko plačan, dela za celjsko zvezo. Agent celjske zveze na račun kmetijskega ministrstva igra vse vloge in vsako slabo. Tudi on zna posredovati med liberalnimi starimi babami in med „Sloven. Narodom“, zna pa tudi pritiskati kljuko pri klerikalcih. Pozabiti ne smemo in ne bomo, da plačuje Legvarta država, in da Piro služi družbi, ki jo zadržujeta dežela in država. To že lahko danes povemo: O teh trijacihih še ne bo brišta za liberalno nedvisno kmečko stranke!

„Slovenski obrtnik“. Izšla je prva številka „Slovenskega obrtnika“, glasila deželne zveze kranjskih obrtnih zadrug. Z veseljem pozdravljamo ta list, ker je doslej obrtnemu stanu manjkalo stanovskega glasila, ki bi združevalo obrtnike, kakor se združujejo drugi stanovi, saj je doslej izmed 39 kranjskih obrtnih zadrug bilo samo 9 v zvezi, ki je jasen dokaz, kako potrebno je skupne glasilo. Cena listu je za celo leto 6 K, za pol leta 3 K in se pošilja na naslov Engelbert Franchetti, Jurčičev trg 3

Posvetovanje dunajske krščansko socialne delavske stranke. Da se dočeti, kako naj se drže delavci glede na politički štrajk in na nekatere podrobnosti tičeče se volivne presnove, je sklicalo načelstvo kršč. soc. delavske stranke na Dunaju za dan 6. jan. zastopnike svojih organizacij k posvetu. Povabile je tudi dr. Kreka in Stojalo v s k e g a, četudi slovensko in poljsko delavstvo ni zvezano s kršč. socialci na Dunaju. Oba sta se udeležila. Zastopniki iz Gorenje Avstrije, Stajerske, Slezije, Selno-grada in seveda v prvi vrsti iz Dolenje Avstrije in Dunaja so bili navzoči. Sklepi se priobčijo v primerem času. Poročala sta dr. Fr. Hemala in A. Schaurhofer. Upati smemo, da povspeši ta konferenca delavske organizacije.

— **Obiskovalcem Matičinih oratorijskih koncertov** toplo priporočamo, da pred koncertom preberemo malo knjižico, ki obseza razlago skladbe Bossijevega oratorija „Canticum canticorum“ z natisnjenimi motivi in glavnimi mislimi. Užitek in razumevanje prekrasne skladbe si bodo zelo povečali in izvajanju z največjim veseljem sledili. Delo je prekrasno, globoke mišleno, blesteče in ge-

nijalno. Bossi je nov glasbeni velikan! Mala knjižica se dobiva v „Katoliški bukvarni“ za neznatno ceno 37 vin. Iste tam se dobiva tudi celo delo v klavirski upravi (9 K), kdor hoče delo še natančneje preštudirati, naj si kupi klavirski izvleček s tekstom.

— **Odlikovani hrvaški brivci.** Dne 2. t. m. se je na Dunaju vršil kongres brivcev. G. Franek je dobil za svoje dele zlato svetinjo za česlanje, a ker je te že njegova tretja zlata svetinja, imenovan je championom dunajskih vlasu ljarjev. G. Josip Vugrin je dobil zlato kolanjo za česlanje.

— **Prosvetno zvezo** — „Svaz osvetov“ — so v soboto ustanovili v Pragi za vse češke dežele. Ustanovil je zvezo „češki narodni svet“. V tej zvezi so vsa češka prosvetna društva.

— **Desertiral** je od 17. pešpolka Andrej Vidlič iz Hotiča.

— **Zadužila** se je pretekli terek pri razbeljeni peči v Z-gorici pri Lutji hči zidarskega pomočnika Janeza Vidergaria.

— **Pangermanstvo v Slavoniji** je silno prišlo dvigati glavo. V Beški snujejo Nemci „Jünglings-Verein“, v Stanici „Deutscher Leseverein“, v Rumi imajo „Deutscher Gesangsverein“. Izdali so letos tudi pangermanski koledar „Deutscher Volkskalender für Syrmien“.

— **Promet na železnicah v preteklem letu.** Na vrniški je zastal take osobni kot tovor i za onim prejšnjega leta. Za tovarno blago je glasom pritožb kriva temu previsoka tarifa. — Na deljenjskih je bil osobni promet močnejši od tovarnega, a zadnji je tudi ostal na istej višini leta 1904. Izvozilo oziroma uvozilo se je največ lesa, živine, premoaga (iz Kočevja) ter drv in živil. Glede vežnje se čuti še vedno pritožbe, da je odveč peščana. Dr. Tavčar kot član upravnega sveta bi se lahko enkrat v prilog boljše vožnje oglasil, pa ne vemo, če bo naše drezanje pomagalo, tudi vozniki red bi se opoldne lahko izpremenil v prilog trgovcem in sejmarjem. — Kamniška železnica ne izkazuje nikakega znatnega napredka, ker se državni upravi menda ne zdi potrebne, v prid prometa žrtovati boljnih — strojev in modernejših uredbe.

— **Finančni letnik 1906** podjetja „Mercur“ je izšel dne 2. t. mes. Ta 214 strani obsežna knjiga prinaša koledar žrebanj domačih in inostranskih srečk in seznam zadetih, a ne izplačanih dobitkov do novega leta in razne druge podatke.

— **Očividno o železniški nesreči na Notranjskem.** Prijatelj našega lista nam piše: Bit sem na mestu nesreče, kjer sta v Planini dva vlaka trčila. Stvar je bila taka: Dva tovarna vlaka sta bila v Planini, med tem se je po pomoti izpuslil tretji vlak z Rakeka proti Planini. Akoravno se je takej aviziralo in brzojavilo, naj se vlak med potjo ustavi, se to na nerazumljiv način ni naredilo. Vlak je privozil pred stacijo Planino in od tam zavozil od zadaj v en tovarni vlak. V tem trenutku privozi mimo brzovlak. Stroj brzovlaka se je obrusil v najhujšem diru ob trčena dva tovarna vlaka in se zelo poškodoval, da so ga privlekli na Rakek. Velika nesreča bi se tukaj lahko pripetila, ake bi se tudi drugi vagoni se le količak zadel v prekucajeni tovarni vlak. Tako je pa stroj nekako vse zapreke odrinil, da so vagoni nepoškodovani mimo frčali. Samo 2—3 šipe so se v osebnih vozeh ubile. En vagon se je čisto zaril v prednjega, kjer so bile rovine. Blaga je velike peškodovanega. Ves brzovlak, stroj in vagoni so imeli rumeno barvo, kot bi jih v ilovici povaljal in te od otrobov, ki so se prišli na mokrih vagonih.

— **Katoliško-slovensko izobraževalno društvo Vič-Glince** ima prihodajo nedeljo, dne 14. t. m. ob 4 uri popoldne v društveni sobi na Glincah svoj letni občni zbor s sledečim sporedom: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročila odbornikov. 3. Volitev odbora. 4. Vplačevanje članarine in sprejemanje novih članov. 5. Razni nasveti. — K obilni udeležbi se vabijo člani in vsi, ki se zanimajo za društvo. Predsednik.

— **Tretja glavna skupščina Staroslovenske akademije v Krku.** Dne 16. t. m. se bo vršila na Krku tretja redna skupščina „Staroslovenske akademije“. Členi, nastanjeni izven Krka, se dajo lahko zastopati po kakem navzočem členu.

— **Žrebanje.** (Srečke Bodenkredita iz l. 1889. II. emistje.) Glavni dobitek kron 100.000 je zadela ser. 6431 št. 6. K 4000 ser. 3954 št. 11., po K 2000 sta zadeli ser. 2520 št. 30 in ser 6421 št. 2.

— **Blejsko jezero** je zamrznilo. — **Lovska sreča.** Posestnik Kup pri Podnartu je s sekuro ubil 9 kg. težkega divjega mačka.

— **Novi orientni ekspresni vlak preko Hrvaške.** Na zadnji skupni seji zagrebške trgeve obrtne zbornice se je razvila živahna razprava o zanimivem

francoskem predlogu za orientni ekspresni vlak, ki bi vezil iz Pariza čez Sijmon Italijo, Kranjsko in Hrvaško do Beograda. Izvršitev tega predloga bi bila Zgrebu na veliko korist, ker bi postala proga Zemun-Zgreb Zidan most svetovna. Zato je pričela zbornica kar najživahnejše agitirati. Ojposlane so bile osnove na zbornice v Ljubljano, Trst, Benetke, Milan, Turin, Genova, Samzaume, Dijon, Louste Saunier in Pariz s posebnim dopisem, kjer se posebaio pripreča vzajemno delo. Gosp. Loisean, osnoveatelj te misli, je obledanil zelo mnogo članov v tem smislu po francoskih novinah in vplival tudi na francoskega dopisnika nekih mažarskih novic, da izpregovori tudi tam o tej nameri, in posredoval je tudi pri nekaterih taljanskih dnevniki. Naposled je imel Loisean velezniki govore na posvetovanju pariške trgovske zbornice.

— **Ameriške novice.** V Pueblo, Colo., sta obsojena vsled tatvine Pavel Sterk in Jurij Mihelčič vsak na dva meseca. — Ravnatam je poizkusil že petič izvršiti samoumor Anton Dominik. Bil je v ječi in obsesil se je na brišča, a paznik ga je rešil smrti. Zdaj ga bodo poslali v norišnice — V Rock Springsu je umrl v bolnišnici Ivan Berčič, ki je ponesrečil v premogovem rovu.

— **Za lovce.** Lovišče domačal-ske občinne pojde na javno dražbo dne 30. t. m. ob 9. uri popoldne pri c. kr. okr. glavarstvu v Kamniku. Dmžalski lov je za ljubljanske jake pripravlen, domačini pejdejo lovce gotovo na roko. Spomladi se zopet odpre nekdanji Venclov hotel z vso novo opremo, sončnatim vrtem in kegijščem. Lovci pridite na dražbo imenovanega dne.

— **Potres in vremenske izpremembe na Dolenjskem.** Po občutnem mrazu (11-12 stopinj C) je premagal v petek popoldne jug ostro burjo. Začelo se je tajati in ob 11. uri ponoči smo imeli 5 stopinj toplote, dočim je bilo na predvečer ob istem času 6-8 stopinj mraza. V soboto in nedeljo je bilo izredno tople. Na praznik sv. Treh kraljev so se ob 11. uri dep. pojavili potresni predznaki in ob 3 uri 44 minut popoldne smo na mehkem terenu čutili lahek, kratek susek. V nedeljo jutraj ob 3. uri je bilo še jasno, ob 4. uri je začelo deževati in okoli 6. ure pa že hudo snežiti. Sneg pa se je oprjel samo gorovja. Zvečer se je vlačila neprodirna megla, potresni predznaki so se intenzivno obnavili.

— **Zora.** Nekoliko zakasnela tretja številka tega lista je danes izšla ter se razpošilja g. naročnikom tekem jutrajšnjega dneva.

— **Zgodnji oznanjevalci spomladi?** Neki gospod je na travniku med jačje Vasjo in Bredom na Dolenjskem dobil jako lepe razraščene trobeatice. Ubitelj g. Semerl v Lescah je dobil pod streho živega metulja.

— **Slovenec v Zagrebu** je 6027. Zgreb je štel koncem 1905 leta 61.002 prebivalca, hiš ima 3410.

— **Anton Aškero** praznuje danes 50letnico svojega rojstva.

— **Nov betonski most** dobi Kranj preko Save namestu sedanega lesenega. Stroški so proračunjeni na 480.000 K.

— **Za poštarja** v St. Jerneju je imenovan pomožni uradnik gosp. Alojzij Tomazič.

— **Dar nemškemu cesarju.** Nedavno se je raznesla vest, da je grešica Lavra Henkel-Donnersmarck zapustila nemškemu cesarju svoje tri vile v Opatiji. „N. Fr. Presse“ javlja sedaj na temelju podatkov, prejetih od upravnistva omenjene grofice, da navedena vest ne odgovarja resnici. Edini dedič pokojne grofice so njena sestra in trije nečaki.

— **Novi dalmatinski cesarski namestnik.** Danes objavi uradno „Dunajčanka“, da postane dalmatinski cesarski namestnik dvorni svetnik Nardelli. Dalmatinski poslanci se zadovoljni s tem imenovanjem. Zadrski „Narod. List“ piše, da je Nardelli prvi Dalmatinec, ki je po več stoletni vladi Benečanov, Francozov in Avstrijcev v Dalmaciji postal načelnik dalmatinski upravi.

— **Šmrtna kosa v Spodnji Šiški.** Včeraj na dnevni leži na mrtvaškem odru v Spodnji Šiški četvero mrtlicev, kar še stari ljudje ne pomnijo. Značilno je to, da so trije mrtveci sosedi, ravne v krogu cerkve, ti so: Anton Sobjar, cerkovnik, star 60 let, Janez Kmetič, posestnik, star 62 let in Margareta Dimnik roj. Marinček, posestnica in gostilničarka, stara 70 let. Četrty mrtič je otrok nekoga železničarja. N. v. m. p!

Stajerske novice.

— **Nemška farna knjižnica** se je osnovala v Celju pri takozvani nemški (Marijn) cerkvi. Bolj potrebna bi bila vsakakor slovenska farna knjižnica, kajti nemški farani so z večine boljnih slejev, dasi lahko nabavijo knjig, dočim je naš slovenski ekoličan aboga para.

Deželni šolski nadzornik. Z odstopom g. dr. Petra Stornika je izpraznjeno na Stajerskem mesto deželnega šolskega nadzornika. Dr. P. Stornik je bil Slovenec in se je njegovo imenovanje izvršilo, da se ugodni opravičeni zahtevi Slovencev. To mesto je torej posestno stanje Slovencev in naši poslanci bodo morali paziti, da se to mesto zopet zaseje s Slovencem!

V celjski okolici si je z novim letom ptujski „Stajero“ zopet pridobil novih naročnikov. Sploh se v najbližji okolici Celja nemurstvo bolj širi, nego bi bilo pričakovati. Ker prej ni bilo tako, kaj je temu sedaj vzrok?

„Legionarji“ v Ptujju. Dne 7. jan. se je v ptujski italinci vršila predstava „Legionarjev“. Odlikovale so se z izborami, karakterističnim igranjem gđ. Ana Strnad, gospa Barbara Jež, gospa Grčarica in gđ. Minca Medved. Gospa Lavra Rak je sicer spretna igralka, a po našem mnenju za to ulogo nikakor ne sodi. Moške vloge so bile ugodno razdeljene, posebno se ugajali gg. Jež, Basaj, Brnjač in Medved. Neumorno in z veliko izvežbanostjo je igrala na glasovirju gđ. Koler.

Tragedija na ledu. V Gratweinu se je pri drsanju udri led trem dečkom ondetnega stanovalca Rudolfa. Njihova mati je videla nesrečo, zagrabila sekuro in poizkušala rešiti svoje sinove. — Prijela je enega, a skero bi tudi ona utenila, ker se jo je deček krčevito oprjel. Ognjegajski so rešili mater in dečka, ostala dečka pa sta svoje kratke veselje na ledu plačala z življenjem.

Pod tujčevo peto. Občinski zastop Sv. Martina pri Vurbergu je poslal okrajnemu šolskemu svetu v Maribor sledeče vlogo, ki se je doslovno de črke glasila sledeče: An Die löb Bezirksschulrath in Marburg Gefertigte Gemeinde Verstehung St. Martin b. Wurmberg Bez. Marburg. Wird bekent gegeben, das am 19 November 1. J. war Gemeinde Ausschusszung, wegen deutschen unterriht in 3 klassige Volksschuhle in St. Martin. Löb Bezirksschulrath in Marburg wird sehr höflich gebeten in dritte Klasse mehr deutschen Uterriht ein führen zu wollen. Soll sich unsere Jugend mehr deutsch lehren zu unsere gegend komen vile deutsche Obst Händler wegen dos ist sehr notwendig, dajs sich unsere Kinder deutsch lehren sollen. Gemeinde Amt St. Martin b Wbg. am 22/11 905 Anton Lorenčič G. V. Tako torej! Če pride k tebi slavenski kmet, barantak kak nemški kravji, svinjski kupec ali kupec vina in sadja, takrat moraš znati nemški! Zakaj neki? Ker kupec, kateri te itak navadno ogeljufa, govori blaženo nemščino in bi končno tudi ti rad pokazal, da nemški znaš. Svoje materinščine pa se nasproti njemu sramuješ. In če greje naši slovenski kupci kupovat v Nemško, morajo znati zopet nemško. Ali ste že kdaj slišali, ljudje božji, da se je zaradi slučajnih slovenskih kupcev med Nemci zahtevalo znanje slovensčine?

Nevarno je obolel vseučiliški profesor dr. Ebnert v Gradcu.

Za graška podžupana sta bila izvoljena dosedanja podžupana Magg in Ertl. Resel je vsled tega naznanil najstrožjo opozicije, soc. dem. obstrukcije pa ne bo.

Slovenski spodnještajerski čebelarji se udeteže letos čebelarске razstave v Ljubnem na Gerajem Stajerskem.

Čedne razmere. „Domovina“ piše neki „narodni kenzorcu“: Na znanje! Koncem leta 1905 je prenehal izhajati list „Slovenski Stajero“. Gosp. Križman ga je na svojo pest začel izdajati brez potrebne denarne podlage. Križmanu ni nihče zaupal zaradi njegove preteklosti, list ni dobil nikjer pomoči. „Domovina“ pravi, da bo začel radikalno narejen list odsej izdajati Dragotin Hribar v Ljubljani. — Po Ljubljani se pa govori, da Križman noče kar meni nič tebi nič odpovedati lastništva, da so brez njegove vednosti v „Stov. Stajero“ naznanili, da list preneha izhajati in da se boče za urednika D. Hribarjevega lista pridobiti bivšega urednika ptujskega „Stajera“ — Der venška. To so pač res „čedne razmere“, s katerimi hočejo „osrečevati“ slovensko ljudstvo.

Ljubljanske novice.

Ij Važen shod hišnih posestnikov. Opozarjame vse gg. hišne posestnike na današnji inerat društva hišnih posestnikov v Ljubljani, ki sklicuje za jutri ob 8. uri zvečer v mali dvorani „Uniona“ shod hišnih posestnikov. Govoril bo de na shodu odposlane osrednjega društva.

Ij Predavanje. Jutri 10. jan. ob 3 pop. je v prostorih „Sov kršč. soc. zveze“, Franciškanske ulice, predavanje „Krščanske ženske zveze“. Predava g. dr. Jeršec. K obilni udeležbi vabi odbor.

Ij Dva huda tatova prijeta. Predvečernjim je policija aretovala brezposelnega ključarja Josipa Faltina,

rodom iz Bukarešta, ki je predlanskim v mesecu maju napravil v eni noči kar tri vlome in bil zaradi tega obsojen na 10 mesecev ječe. Ko je bil sedaj zopet aretovan, so našli pri njem šest poštnih branilniških knjižic različnih imen, katere so bile vednoma v zneskih ponarejene. Med temi ena z vlogo dveh kron, ki je pa bila ponarejena tako, da je nekdo, ali Faltin sam, napravil iz dveh kron 92 kron in to vsoto v Trstu dvignil. Pri njem so našli tudi razne tinte in kemikalije. — Nadalje je policija prijela znanega in silovitega hudo delca Josipa Preka, e kojega hudo delstvih smo že pisali. Ko je bil prišel pred leti iz Srvice, kamor je bil po potresu pobegnil potem, ko je na Marjinem trgu na dva stražnika med aretovanjem streljal, so ga v Skefji Loki aretovali zaradi vloma. Takrat si je bil nadal ime Puppò. Ker so ga pa izpoznali, mu to ni nič pomagalo in je bil oddan vojaškemu oblastvu, kjer je bil kot begun obsojen. Ko je dne 4. t. mes. zagledal zopet beli dan, je prišel takoj v Ljubljano in se podal v neko gestilno na Dunajski cesti. Ker je pa imel na sebi vojaško suknjo, je opozoril nase vojake c. in kr. pešpolka štev. 27. Med temi je bil tudi neki podčastnik, ki je Preka izpoznal. Stražil ga je namreč, ko je bil v preiskavi pri tukajšnjem garnizijskem sodišču, kjer je bil tudi prekopan zid in hotel pobegniti. Povedal je to gostilničarju, kateri je obvestil takoj policijo, ki je Preka aretala. Pri njem so našli potno torbico, v kateri je imel čez 58 kron denarja, med temi za 29 K samih vinarjev in krajcarjev. Za 23 kron pravi, da je njegovih, torbico in drugi denar pa, da mu je dal nekdo spraviti, katere osebe pa ne pozna. Ker je sumljiv, da je denar pokradel, posebne drobiž po cerkvah in nabiralnikih, so izročili Preka in Foltina sodišču.

Ij Uradniško osobje južne železnice v Ljubljani je povodom imenovanja visjim nadzornikom svojega velečislanskega načelnika g. E. Gutmanna 5. t. m. priredilo vrlo uspešni rodbinski večer. Kateroga so se udeležili uradniki s svojimi rodbinami polnoštevilno. S svojim posetom so pečastili slavnost tudi gg.: ljubljanski župan Hribar, poveljnik c. in kr. pehotnega polka št. 27., polkovnik Vučetič s stotnikoma Benešem in Zalmanom, sanitetni svetnik dr. Eisl, zdravstveni nadzornik dr. Stergar, ravnatelj Zarli, visji poštni kontrolor Tomažič, odvetnik dr. Hribar, več postojnih načelnikov s proge, ter mnogo c. kr. državnih in drugih južne-železniških uradnikov. Preke sto oseb je polnilo sijajno okrašeno dvorano. Lepe zabavo je poveljevala še godba na lok c. in kr. pehotnega pešpolka štev. 27 ter vrli železniški kvartet. Slavljenca visjega nadzornika gosp. Gutmanna delovanje in zasluge je v govoru orisal oficijal g. Pahor. S preskrbnimi zdravicami so ga edlikevali tudi še župan Hribar, polkovnik Vučetič, mnoge drugih gospodov in imenoma navzočih dam gospa Fotčnikova. Od predstojnih uradov je došlo več brzojavnih čestitk. Kubinja in klet restavraterja g. Šraja nudila je, kakor vedno, tudi to pot res izborno jed in pijačo.

Ij Mlada sleparka. Dne 15. t. m. je prišlo neko mlado dekle k Mariji Brecljnikovi v Vel čolnarskih ulicah prosit za službo. Ker ni imela nobenih izkazil, ji je Brecljnikova obljubila službo, kakor hitro si preskrbi dokumente in jo popustila dopoldne samo doma. Med njeno odsotnostjo ji je pa neznanca pokradla za 22 K obleke in neznanu kam odšla. Bila je tudi v isti ulici pri Franciški Menardevi in ji peneverila 12 K vredno pelerine in klobuk. Pri prvi je rekla, da se piše Kenda, pri drugi pa si je naslala ime Grmek. Včeraj je pa ena oškodovanih sleparko v mestu zapazila in jo izročila policijskemu stražniku. Navihanka je Jerica Belentineva, roj. 1888 v Mirni na Dolenjskem, o kateri smo lansko leto meseca julija pisali, kako je izpeljala nekega posestnika na Krki, da jo je pripeljal v Ljubljano, češ, da boče vstopila v deželni bolnišnični za usmiljeno sestro. Ko sta prišla v Ljubljano, je Belentineva šla na bolnišnični vrt, odkoder je izginila in odšla zopet na Dolenjsko, kjer so jo kmalu prijeli in obsodili v 3mesečno ječo. Belentineva, ki kaže velik talent za sleparstvo, je bila že 3 leta v pobeljševalnici v Lonkovi na Stajerskem izročili so jo sodišču.

Ij Božičnica katol. mladeniškega društva. Lepo božičnico so priredili vrt mladeniči v nedeljo 7. t. m. v dvorani „Rokodelskega doma“. Vsem je vrlo ugajala božična igra „Sveti Trije Kralji“. Jako lepa je bila zadnja slika, v kateri smo videli v betlehemskem hlevu Sv. Družino in tri modre pokladati božjemu detetu svoje darove. Tudi pevci so izborno zapeli 3 pesmi. Zidnja vedno lepa Sattnerjeva „Pogled v nedolžno oko“ so morali ponavljati. Nato nam je g. spiritual M Bulovec v jedratem govoru opisal naloge in pomen kat. mladeniškega društva za Ljubljano in okolico. Zadnja nova burka „Strah z dolgo reko“ je izvalila vsem navzočim preobilo nepriljenega smeha. Vsi

igralci brez izjeme so vrlo dobro pogedili svoje vloge. Občinstva je bile tudi to pot polna dvorana.

Ij Panorama-Kosmorama. Tekoči teden nas vodi v pr morsko mesto Tripolis in okolico, ki spada pod vrhovno gospodarstvo jetičnega bolaike ob Bosperu, ki slihi kat suveren na ime sultan. Mesto ima v resnici „turški“ značaj. Prebivalstvo je arabskega plemena; tipi pesameznih oseb in skupia nareje na gledalca povoljena, celo prijeten vtis. Smero ti rekli, da se tamojnjim prebivalcem zrcali na obrazih n-kaka inteligenca, seveda ne v smislu naše civilizirane Evrope. Prav zanimive so slike: Tripolitanske devojke, Novoporočenca, Tripolitanska obitelj, Zamorka s hčerami i. dr. Lepe so slike kakor: gaj datljievih palm, krpačoji črevljariji in berači, idila itd. Sicer pa mesto samo nima prav nič mestnega značaja. Iste nerednost in umazanost, kakor v vseh orientalskih mestih nahajamo tudi tu. Kar nas bo posebno zanimalo, so razne karavane z neštetim številom kamel, dalje razni tržni prizori in pa šotorišča nabiralcev datljev. Slike so čiste, perspektiva natančna, zato tekoča serija zasluži, da se jo ogleda.

Ij Obstrelil se je znani lovec obš. svetnik g. Seunig. V lovskih krogih vzbuja to splošno začudenje, ker je g. Seunig znan kot izborni lovec, ki se je opetovane, posebno na Krimu hitro rešil iz največjih nevarnosti.

Ij Kadilnikov častni večer. Kolegi gospoda Kadilnika pri tvrcki Souvan se priredili v soboto zvečer v restavraciji „Pri zlati ribi“ časten večer svojemu v pokoj stopivšemu g. kolegu ter mu ob tej priliki poklonili tudi častno darilo.

Ij Semenji. Dne 8. t. m. je bilo na mesečni sejm priganih 781 konj in volov, 295 krav in telet, skupaj 1076 glav. Kupčija je bila pri goveji živini prav dobra, pri konjih srednja, ker so prišli po govejo živino Moravci in Korošci.

Ij Vsled južnega vremena se je led na drsalskih jet tajati, zato je drsanje ustavljeno.

Ij Pečeno kokoš ukradli. Včeraj je bila ukradena gestilničarju Matiji Kolarju iz kuhinje pečena kokoš. Tatvino so izvršili trije dečki med tem časom, ko je šel njih pajdaš v gostilno beračit. Beračili so tudi po drugih gostilnah in pravili, da so jim pemrli starši. Paglavcev še niso dobili.

Ij Slovensko gledališče. Ta teden, dne 9. in 10. januarja se ponavlja komična opera „Zvonovi kerneviljski“. V soboto, dne 13. januarja pride na vrsto drama „Vstajenje“.

Ij V konkurzu je tvrdka R. & E. Rooss v Kranju. Tukajšnja tvrdka Madile & Wutscher se je naznanila za insolventno.

Ij Mleko prodaja sedaj mestna občina tudi v trnevske stražnici.

Ij Direktnih davkov je bilo predpisanih 1. 1905. za Ljubljano 1,181,496 K 84 vin. Ljubljana plača tretjino vseh direkt. davkov na Kranjskem.

Razne stvari.

Najnovejše.

Roparski umervejaka. Ob bežičnih praznikih je bil umerjen in oro pan na poukomski-nemaški cesti pešec Fr. Riptak. Vojaka je ubil s sekuro trdnjavski topničar Evgen Ferbar, ki je svoj čin včeraj priznal.

Havana-cigare. Vsled deževja se je letina tobaka za Havana-cigare tako pokvarila, da so morali večino endotnih tobaknih tovarna zapreti.

Mati ustrelila svojo hčerko. V Pragi je 26 let stara kuharica Ana Cecelin ustrelila svoje 8 let staro hčerko in sebe težko ranila.

Napadeni poslanec. V Sečiji je časninar Peter Savič pred skupščino počakal poslance Cvetkoviča ter ga pretepel, ker se je Cvetkovič nepovoljno izražal o Sevičevem bratu. Cvetkoviču je priteknel na pomoč tovariš, ki je nato časninarja Saviča pretepel.

Nemški cesar je pedaril s v. očetu dele s sikstinski kapeli, ki je izšla v Berolinu.

1400letni jubilej praznuje letos kitajski list „Tsing Pao“. Kitajska ima najstarejši list.

150 dolarjev za eno kokeš. Teodor Vitman v Alentownu v Pensilvaniji ima veliko rejo kuretine. Pred kratkim je prodal več komadov, in med temi kokeš livornske vrste za 750 dolarjev (3600 K).

Strahna nesreče. Iz Tokia poročajo: V okraju Innoi ležečem rudniku je bila eksplozija. 101 oseba je mrtva.

Ravnateljstvo poštne-hranilničnega urada na Dunaju je naznanilo, da bo v kratkem podalo izjavo glede discipliniranja nekaterih uradnikov, ki bo zadovoljila uradnike, da bo pomnožilo

osobje, da se bo zvišala plača dela čez uro in da se bodo sploh razmere izboljšale.

Moderna zmedenost. Žena znanega tiskega učenjaka Lombrosa, Pavla Lombrosa objavlja v „Piccolu“ nekaj misli iz knjige „O čustvih in mislih ljudskih slojev“, ki jo je objavil njen soprog Tu se moderna žena modernega učenjaka strahovito naivao čudi, kako da nekateri ljudje iz nižjih slojev v stvarstvu vedno povprašujejo po Bogu, — pravi namreč: „Po strašno čudni logični poti ljudje vedno sklepajo iz učinka na vzrok.“ Torej — tako čudno se zdi nevedobnemu človeku sklepanje iz učinka na vzrok! Žalostna, a resnična!

Med bolgarskimi socialisti obstaja že več nego eno leto velika razprtija. Na čelo nove struje v stranki stoje Badalov, Harlakov in dr., ki se zovejo „liberalci“, da bi se razločili od ostalih „konservativcev“ v stranki, katere zastopata: Blagojev in Kirkov. Razcepiljenje se je izvršilo v zadnjem času popolnoma, ker so se tudi nekatera delavska društva začela ločiti od socialistične organizacije.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 9. jan. Gotove je sedaj, da se državni zbor snide 24. ali 25. t. m.

Budimpešta, 9. januarja. „Egyertes“ priobčuje senzacionalno vest, da ima Avstrija že vse pripravljeno, da z dvema vojnima zboroma obvlada eventualno egrsko revolucijo.

Budimpešta, 9. jan. Fejervary je imel pogovor z Weckerlom. Oba državnika baje nameravata pričeti pogajanja s koalicijo. Ogrski ministri odpotujejo danes na Dunaj k pesvetovanjem o raznih trgovskih pogodbah. O tej priliki bo Fejervary poročal cesarju o situaciji.

Trst, 9. jan. Na Adriji divja že nekaj dni strahovita bora. Promet malih ladij ob dalmatinskem in italijanskem obrežju je nemogoč. Pri Bari se je ponesrečil velik danski parnik „Mavg“, ki je nedavno odplul z Reke.

Lino, 9. jan. Umrl je drž. poslanec Zehetmayer.

Rim, 9. jan. Uradne vesti iz Peterburga poročajo, da se je že pričela volivna agitacija za dumo in zato se zmanjšuje revolucionarne gibanje.

Peterburg, 9. jan. V štirih provincah je silna lakota.

Peterburg, 9. jan. V Rostevu in Rostoku so vojaki napravili mir. Sedaj je ondi zopet normalno življenje.

Odesa, 9. jan. Mornarji vseh trgovskih ladij v lukah ob Crnem morju so se uprli. Mornarji nočejo prevažati čet na Kavkaz, kjer se revolucionarji v mnogih krajih dobili popolno oblast. Sebastopol je popolnoma odrezan od prometa.

Pekin, 9. januarja. Trgovci, došli iz Mandžurije, poročajo, da Rusija poizkuša kakor hitro mogoče odposlati svoje čete iz Mandžurije domov, ker se med njimi vedno bolj širi revolucionarni duh. V Vladivostoku groze vojaki s požigi, ako se jih ne pošlje domov. Nekaj požigov je že bilo. Železničarji izjavljajo, da vozijo samo vojaške čete, drugega pa ne.

Varšava, 9. januarja. Aretiran je ves poljski agitacijski odbor. Med aretiranci je tudi nekaj profesorjev.

Izjava.

Anton in Ana Anžič, posestnika in mesarja v Ljubljani, Poljanska cesta št. 74 naznanjajo, da nima najin nedoleten sin **Albin Anžič** pravice v najinem imenu ali za naju **sklepati kupčije** ali kake druge pogodbe; midva sploh **nijava** plačnika za nikake njegove obveznosti in dolgove.

V Ljubljani, dne 9. januarja 1906.

Službe išče.

Spreten in zanesljiv 55 1-1

mladenič

lepega in naravnega vedenja, star 28 let, bi rad vstopil v službo v kakem moškem ali ženskem samostanu kot **cerkvenik** ali za drugo enako opravilo; vstopi tudi kot sluga v postrežbo pri kakem zasebniku ali pomočnik kake večje cerkveniške službe. Nastopiti more službo takoj ali v kratkem času. Prosilec je zmožen slovenskega jezika v branju in pisanju. — Pisma naj se naslove na župni urad v Hotiču.

Borzna poročila.

Ljubljanska

'Kreditna banka' v Ljubljani.

Uradni kurzi dunajske borze 9. januarja 1906

Kalošveni papirji.	Denar	Blago
4% majeva renta	99.90	100.10
4% srobrna renta	99.90	100.10
4% avstrijska kronaka renta	100.00	100.20
4% slata renta	117.85	118.05
4% ogrska kronaka	95.80	96.00
4% slata	114.65	114.85
4% posojilo dežele Kranjske	99.50	101.00
4% posojila mesta Spljet	100.60	101.60
4% Zader	100.00	101.00
4% bosn.-herc. žel. pos. 1902	100.50	101.50
4% češka dež. banka k. o.	99.75	100.00
4% z. o.	99.80	100.05
4% sast. pisma gal. d. hip. b.	100.40	101.40
4% pošt. kom. k. o. z 10% pr.	106.30	107.30
4% sast. pisma Innerst. hr.	100.50	101.50
4% ogr. cen. dež. hr.	100.00	100.50
4% hip. banke	100.10	101.10
4% obl. ogr. lokalnih žel. d. dr.	99.50	100.50
4% obl. češke ind. banke	100.25	101.25
4% prior. Trst-Poreč lok.	99.90	100.00
4% prior. dol. žel.	99.50	100.00
3% juž. žel. kup. 1/2, 1/4	317.25	319.25
4% avstr. pos. za žel. p. o.	100.75	101.75
Srečke.		
Srečke od l. 1860 1/2	190.00	192.00
1864	290.00	291.00
tiske	161.00	163.00
zem. kreditne I. emisije	292.00	302.00
II.	291.00	301.00
ogr. hip. banke	260.00	268.00
srbske a fra. 100	102.00	111.00
turške	148.25	149.25
Basilika srečke	24.50	26.50
Kreditne	473.00	484.00
Inomoške	78.00	82.00
Krakovske	91.50	90.50
Ljubljanske	62.00	68.00
Avstr. rud. križa	51.75	53.75
Ogr.	82.00	84.00
Rudolfove	59.00	62.00
Salcburške	73.00	76.50
Dunajske kom.	525.00	536.00
Delnice.		
Južne železnice	120.75	121.75
Državne železnice	696.75	670.75
Avstr. ogrske bančne delnice	1631.00	1640.00
Avstr. kreditne banke	675.10	678.10
Ogrske	785.50	786.50
Živnostenske	246.00	247.00
Premogokop v Mostu (Brüx)	666.00	670.00
Alpinske montan	529.00	530.00
Praške žel. ind. družbe	2572.00	2582.00
Rima-Murányi	526.50	527.50
Trbovjske premog. družbe	272.00	275.00
Avstr. orožne tovr. družbe	562.00	566.00
Češke sladkorne družbe	164.00	166.00
Valute.		
C. kr. cekin	11.34	11.38
20 franki	19.17	19.19
20 marke	23.53	23.60
Severovisne	23.94	24.00
Marke	117.60	117.80
Laški bankovci	95.70	95.90
Rublji	250.00	255.50
Dolarji	4.84	5.00

Kot kuharica
ki se razume na gospodarstvo, želi nastopiti
56 če tudi v kakem župnišču. 1-1
Naslov pove upravnistvo.

Vinska klet hotela „UNION“
Danes 9. januarja 1906
vesela godba
morske ribe in raki ter
druge jedilne pikanterije.
60 1-1

Dečka
poštenih staršev, lepega vedenja, v starosti
13 do 15 let s pr merno šolsko izobrazbo,
kateri ima veselje do trgovine, sprejme kot
trgovskega učenca konsumno društvo v
52 Toplicah na Dolenjskem. 1-1
V najem se odda takoj radi družinskih
razmer starodavna 57 3-1
prodajalna
hiš št. 3 v Šturiji pri Ajdovščini z vso
opravo in mešanim blagom založena, zraven
tudi mostna tehnična. Dotičniki naj se obrnejo
de lastnika Ivana Defranceschi tam!

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306 2 m, srednji zračni tlak 786.0 mm

Da	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm	Tempa- tura po Celsija	Vetrovi	Nebe	Padavina v 24. urah v mm.
8	9. sveč.	722.8	27	sl. svzh.	dež	4.6
9	7. s.jutr.	724.8	10	brezvetr.	megla	
	2. pop.	729.0	1.6	sl. jug	obl.	

Srednja večerajnja temp. 1.2°, norm. - 2.7°.

+

49 2-2

Žalostnim srcem naznanjamo vsem
dragim sorodnikom, znancem in prija-
teljem tužno vest, da se je danes v
jutro ob pol 8. uri po dolgotrajni mučni
bolezni in po večkratnem prejemu sv.
zakramentov za umirajočo preselila v
boljšo večnost predraga nam mati, od-
nosno stara mati in tačca, gospa

MARIJA BOBEK
roj. ČIBAŠEK
zasebnica in hišna posestnica

v visoki starosti 95 let.

Pogreb predrage rajnice se bode
vršil v sredo dne 10. januarja ob 3. uri
popoldne iz hiše žalosti, Streliške
ulice št. 8, k sv. Krištofu.

Priporoča se v molitev in blagi
spomin.

Nagrobni venci se hvaležno od-
klanjajo.

V Ljubljani, dne 8. jan. 1906.

*Ivana Bobek, Marija Omejc roj.
Bobek, hčeri. Ferdinand Omejc
zet in vnukinja.*

+

+

+

Zahvala.

Vsem, ki so umrli gospej
Mariji pl. Höffern

izkazovali sočutje in tolažbo med
bolezni in ob smrti, kakor tudi
vsem, ki so prebralo pokojnico spre-
mili k večnemu počitku, izrekajo tem
potom najiskrenejšo zahvalo

61 žalujoči ostali.

V Ljubljani, dne 9. jan. 1906.

Vsak dan sveže

pustne krofe.

Slasličarna 26 6-2

Jakob Zalaznik

Stari trg 21, Mestni trg 6,
Sv. Petra cesta 27.

Profesor Lapponi,

telesni zdravnik Nj. Svetosti pa-
peža pa tudi mnogi drugi odlični
profesorji in zdravniki priporo-
čajo v odstranjenje zaprtja, v
okrepitev želodca in v pospe-
šitev redne prebave

želodčno tinkturo

G. Piccolija, dvornega zala-
gatelja Nj. Svetosti papeža in
lekarja v Ljubljani, Dun. cesta,
1 steklenica velja 20 vin in se
vnanja naročila z obratno pošto
izvršujejo. 2371 1 1

Novo istrsko vino

se pošilja natančno po naročilu:
muškati, belo vino, refošk,
teran. Specijelno belo vino za
sv. maše.

Prodaja po najnižjih cenah
Anton Ferlan di Giorgio
Rovinj, Istra. 2186 24-22

Velika zaloga
cerkvene oprave

in električnih svetilk itd. Naročila se hitro
izvršujejo. — Načrti in proračuni se po želji
naročnikov naglo izvršijo. Stari cerkveni pred-
meti se pronačajo najceneje. 2556 30-9
Veseloštevjanjem
L. Tratnik, Ljubljana, Sv. Petra cesta 27.
V izlozbi so velike, lepe jaslice (umet-
niško delo), za kako cerkev ali samostan.

I. društvo hišnih posestnikov v Ljubljani
sklicuje
na dan 10. t. m. (sreda), ob 8. uri zvečer
v malo dvorano hotela »Union«
shod ljubljanskih hišnih posestnikov.

Udeležil se bode tudi shoda gospod **Edgar pl. Felsenberg**
od osrednjega društva dunajskih društev hišnih posestnikov, ki bode pre-
daval o preosnovi hišnega davka v Avstriji in o osnovi osrednje zveze
društev hišnih posestnikov v Avstriji.

Obenem bode predlagal gospod dr. V. Gregorič *peticijo na*
c. kr. finančno ministrstvo, da se zviša vzdrževalna kvota poslopij od
15% na 30%, kar se je že v drugih mestih vpeljalo.

Ker se bodo točke obravnavale, katere tangirajo interese hišnih po-
sestnikov v obč. blagovolé naj se p. n. hišni posestniki udeležiti zborovanja.

Dr. Vinko Gregorič
t. č. podpredsednik.

Društvo zdravnikov na Kranjskem
razpisuje za tekoče leto
razdelitev dr. Löschner-Maderjeve ustanove,

do katere imajo pravico nepremožne vdove in sirote
zdravnikov, ki so bili do smrti člani društva. — Z
uradnimi dokazili opremljene prošnje vložiti je najdalje
do konca januarja tega leta na društveni odbor.

Mestni fizik dr. J. Kopřlwa
t. č. predsednik.

Razglas.

S sklepom c. kr. okrajnega sodišča v Ljubljani z dne 6. januarja
1. 1906 oprav. št. A I 748/5/77 dovoljena **prodaja** v zapuščino zamr-
lega gospoda šentpeterskega župnika **Martina Malenška** v Ljubljani
spadajoče **premičnine, kakor pohištva, obleke, perila, vinske**
zaloge itd. vršila se bode

v petek, dné 12. januarja 1906

ter pričela dopoldne ob 9. uri v šentpeterskem župnišču v Ljubljani.
V Ljubljani, dné 8. januarja 1906.

Aleksander Hudovernik
c. kr. notar kot sodni komisar.

Pozor! Pozor!

Slavnemu p. n. občinstvu v Ljubljani, Spodnji Šiški in okolici si usojam
najvljudneje naznaniti, da **z nedeljo 14. januarja 1906**
otvorim v Spodnji Šiški

nanovo moderno urejeni, ob glavni cesti ležeči 37 2
hôtel „Vega“.

Spored otvoritve se naznani pozneje, že sedaj si pa usojam vabiti k
najštevilnejšemu obisku, zagotavljam vsikdar najvestnejšo in najboljšo po-
strežbo.

Veseloštevjanjem **Anton Maver, hotelir.**

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

2291 42 **Podružnica v CELOVCU.** Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz. **Promese izdaja k vsakemu žrebanju.**

Akcijski kapital K 2.000.000.—

Zamenjava in ekskomptuje izrečane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone. Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavelje. **ESK** Eskompt in inkasso menio. **ES**

Rezervni zaklad K 200.000.—

Daje predjume na vrednostne papirje. **Zavaruje srečke proti kurzal izgubi.** **ES** Borzna naročila. **ES**

Podružnica v SPLJETU. Denarne vloge sprejema v tekočem računu ali na vložno knjžico proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzigaja. **Promet s čekli in nakaznicami.**